

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра овочівництва і закритого ґрунту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет

«_____» _____ 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕКОРАТИВНЕ ОВОЧІВНИЦТВО**

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»
Факультет	агробіологічний

Розробник: доцент, кандидат с.-г. наук, Кутовенко Віра Богданівна

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни
Декоративне овочівництво

Використання овочів для прикраси садиб в Україні – порівняно новий напрямок в овочівництві, але він набирає популярності швидкими темпами, особливо в туристичних зонах. У країнах західної Європи та Америки населення на своїх ділянках здавна поєднувало харчову користь овочевих рослин, а також естетичне задоволення від різноманітних композицій з їстівними рослинами. Навчальна дисципліна «Декоративне овочівництво» знайомить із сучасними методами та напрямками прикраси садиб, основними групами, видами, різновидностями та сортами овочевих

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>203 «Садівництво плодоовочівництво та виноградарство»</i>	
Освітня програма	<i>Садівництво та виноградарство</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	четвертий	
Семестр	8	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні заняття	30 год.	год.
Самостійна робота	90 год.	год.
Індивідуальні завдання	0 год.	год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета. Використання овочів для краси садів в Україні – порівняно новий напрямок в овочівництві, але він набирає популярності швидкими темпами, особливо в туристичних зонах. У країнах західної Європи та Америки населення на своїх ділянках здавна поєднувало харчову користь овочевих рослин, а також естетичне задоволення від різноманітних композицій з їстівними рослинами. Навчальна дисципліна «Декоративне овочівництво» знайомить із вирощуванням овочів не лише для харчування, а й для декоративного використання у садовому дизайні, вивченні методів вирощування, включаючи особливості обробітку ґрунту, догляду за рослинами, ознайомлення із тенденціями у використанні декоративних овочів для краси садів, основними групами, видами, різновидностями та сортами овочевих рослин, які використовуються для створення естетичних композицій.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню вибіркової дисципліни «Декоративне овочівництво»: ботаніка, фізіологія рослин, землеробство, ґрунтознавство, технології закритого ґрунту, фітопатологія, сільськогосподарські машини, ентомологія, рослинництво, плодівництво, насінництво, селекція.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові спеціальні компетентності (СК):

СК 10 Здатність застосовувати практичні вміння із вирощування видового і сортового різноманіття овочевих і плодкових культур для різного цільового використання.

Програмні результати навчання:

ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства.

ПРН 18. Аналізувати та впроваджувати у виробництво сучасні досягнення із розширення різноманіття овочевих і плодкових культур

2. Програма та структура навчальної дисципліни

для повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1														
Тема 1. Лікарська, дієтична, харчова та естетична цінність овочів	1-2	13	4	2			7							
Тема 2. Біологічні особливості декоративно-	3	13	2	4			7							

овочевих рослин														
Тема 3. Розмноження декоративних рослин. Технології вирощування садивного матеріалу.	4	10	2	2			6							
Тема 4. Декоративні овочеві рослини родини капустяні	5	10	2	2			6							
Тема 5. Декоративні овочеві рослини родини пасльонові	6	10	2	2			6							
Тема 6. Декоративні овочеві рослини родини гарбузові	7	10	2	2			6							
Тема 7. Декоративні овочеві рослини родини бобові	8	10	2	2			6							
Разом за модулем 1	76		16	16			44							
Модуль 2														
Тема 1. Декоративні овочеві рослини родини селерові	9	10	2	2			6							
Тема 2. Декоративні овочеві рослини родини цибулеві	10	12	2	2			8							
Тема 3. Декоративні овочеві рослини родини	11	10	2	2			6							

лободові													
Тема 4. Декоративні овочеві рослини родини айстрові	12	10	2	2			6						
Тема 5. Декоративні овочеві рослини родини губоцвіті	13	12	2	2			8						
Тема 6. Декоративні овочеві рослини родини спаржеві	14	10	2	2			6						
Тема 7. Декоративні овочеві рослини родини півникові	15	10	2	2			6						
Разом за модулем 2	74		14	14			46						
Усього годин	150		30	30			90						

3. Темати лекцій

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лікарська, дієтична, харчова та естетична цінність овочів	4
2	Біологічні особливості декоративно-овочевих рослин	2
3	Способи розмноження декоративно-овочевих рослин. Технології вирощування садивного матеріалу.	2
4	Особливості використання рослини родини капустяні в озелененні	2
5	Потенціал рослин родини пасльонові в садовому дизайні	2
6	Особливості використання рослини родини гарбузові в садовому дизайні	2
7	Використання рослин родини бобові в ландшафтному дизайні	2
8	Декоративні особливості рослини родини селерові	2
9	Цибулеві культури як елементи декоративного оформлення	2
10	Особливості використання рослин лободові в озелененні	2
11	Рослини родини айстрові та їх значення в декоративному озелененні	2
12	Особливості використання рослини родини губоцвіті в садовому дизайні	2
13	Спаржа в озелененні садиб	2
14	Представники родини півникові та їхнє використання в садовому дизайні	2
	Разом	30

4. Темы практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Класифікація декоративних овочевих рослин	4
2	Насіння декоративних овочевих рослин	2
3	Оптимальна площа живлення і густота стояння	2
4	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини капустяні	2
5	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини пасльонові	2
6	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини гарбузові	2
7	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини бобові	2
8	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини селерові	2
9	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини цибулеві	2
10	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини лободові	2
11	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини айстрові	2
12	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини губоцвіті	2
13	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини спаржеві	2
14	Ботанічні, біологічні та декоративні особливості рослини родини півникові	2
	Разом	30

5. Темы самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лікарська, дієтична, харчова та естетична цінність овочів	4
2	Біологічні особливості овочевих рослин	2
3	Розмноження декоративних рослин. Технології вирощування садивного матеріалу.	2
4	Декоративні овочеві рослини родини капустяні	2
5	Декоративні овочеві рослини родини пасльонові	2
6	Декоративні овочеві рослини родини гарбузові	2
7	Декоративні овочеві рослини родини бобові	2
8	Декоративні овочеві рослини родини селерові	2
9	Декоративні овочеві рослини родини цибулеві	2
10	Декоративні овочеві рослини родини лободові	2
11	Декоративні овочеві рослини родини айстрові	2
12	Декоративні овочеві рослини родини губоцвіті	2
13	Декоративні овочеві рослини родини спаржеві	2
14	Декоративні овочеві рослини родини півникові	2
	Разом	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен, модульні тести, захист практичних робіт

7. Методи навчання:

лекції, практичні заняття, метод демонстрацій, мультимедійний, виконання завдань. Для глибшого ознайомлення з декоративністю овочевих рослин плануються виїзні екскурсії у оранжерейні комплекси та парки.

8. Методи оцінювання:

екзамен, усне або письмове опитування, захист практичних робіт, модульне тестування.

8.1. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

8.2. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		
Практична робота 1.	Знати лікарську, харчову цінність, вміти використовувати у сервіровці столу	6
Практична робота 2	Знати біологічні особливості овочевих рослин, класифікації	10
Практична робота 3	Знати способи розмноження декоративних овочевих рослин. Вміти розрізняти насіння за зовнішніми ознаками	10
Практична робота 4	Знати ботанічні та біологічні особливості Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 5	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 6	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 7	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Модульна контрольна робота 1.		50
Всього за модулем 1		100
Модуль 2.		
Практична робота 1.	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 2	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 3	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6

Практична робота 4	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 5	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	6
Практична робота 6	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	5
Практична робота 7	Знати ботанічні та біологічні особливості. Розрізняти та вміти охарактеризувати декоративні види та їхнє використання у садовому дизайні	5
Модульна контрольна робота 2.		60
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен/залік		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.3. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.4. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально методичне забезпечення

- конспекти лекцій та їх презентації, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форм здобуття вищої освіти;
- таблиці, графіки, відеофільми, схеми вирощування розсади та садивного матеріалу, фотографії декоративних овочевих рослин.
- зразки насіння та садивного матеріалу.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Сич З. Д., Сич І. М. Гармонія овочевої краси та користі. Київ: Арістей, 2005. 192 с.

2. Soler I. The Edible Front Yard: The Mow-Less, Grow-More Plan for a Beautiful, Bountiful Garden. Texas, U.S.A., 2011. 216 p.
3. Bennett L., Bittner S. The Beautiful Edible Garden: Design a Stylish Outdoor Space Using Vegetables, Fruits, and Herbs. Berkeley : Ten Speed Press, 2013. 220 p.
4. HortTechnology. URL: <https://journals.ashs.org/horttech/view/journals/horttech/horttech-overview.xml> (дата звернення: 18.06.2026).
5. Journal of Horticultural Science and Biotechnology. URL: <https://www.tandfonline.com/toc/thsb20/current> (дата звернення: 18.06.2026).
6. Ваш сад. URL: <https://www.vashsad.ua/> (дата звернення: 18.06.2026).
7. Вирощування квітів у теплиці. URL: <https://www.systopt.com.ua/article-vyroshhuvannya-kvitiv-v-teplici> (дата звернення: 18.06.2026).
8. Квітковий бізнес: як заробляти на вирощуванні квітів. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/09/19/651632/> (дата звернення: 18.06.2026).
9. Заробляємо на прекрасному: як вирощувати квіти в теплиці. URL: <https://news.agrocenter.com.ua/eco-farming/zarobljaiemo-na-prekrasnomu-jak-viroshhuvati-kviti-v-teplici.html> (дата звернення: 18.06.2026).
10. Квітникарство як перспективний напрямок агробізнесу. URL: https://agromage.com/stat_id.php?id=347 (дата звернення: 18.06.2026).